Litteratur

Den Boer, P. J. 1980. Exclusion or coexistence and the taxonomic or ecological relationship between species. – Netherl. Journ. Zool. 30(2): 278–306.

Campbell, J. M. 1984. A revision of the North American Omaliinae (Coleoptera: Staphylinidae). The genera Arpedium Erichson and Eucnecosum Reitter. – Can. Ent. 116: 487–527.

Conell, J. W. 1980. Diversity and the coevolution of competitors, or the ghost of competition past. – Oikos 35: 131–138.

Kasule, F. K. 1968. Field studies on the life-histories of some British Staphylinidae (Coleoptera). – Trans. Soc. Brit. Ent. 18(IV): 49–80.

Lawton, J. H. & Hassell, M. P. 1984. Interspecific competition in insects. – In: Huffaker, C. B. & Rabb, R. L. (eds.). Ecological entomology: 451–495. New York (John Wiley & Sons).

Nilsson, A. N. 1986. Community structure in the Dytiscidae (Coleoptera) of a northern Swedish seasonal pond. – Ann. Zool. Fennici 23: 39–47.

Pianka, E. R. 1981. Competition and niche theory. – In: May, R. M. (ed.) Theoretical Ecology: 167–196. London (Blackwell Scientific Publications).

Steel, W. O. 1970. The larvae of the genera of the Omaliinae (Coleoptera: Staphylinidae) with particular reference to the British fauna. – Trans. R. Ent. Soc. Lond. 122(1): 1–47.

Strong, D. R. 1983. Natural variability and the manifold mechanisms of ecological communities. – Amer. Nat. 122: 636–660.

Westerberg, D. & Granström, U. 1977. Jämförelser av fångster från fallfällor, fönsterfällor och dammsugningsprovtagning av spindlar (Araneida) och stritar (Cicadoidea). – SNV PM 845.

Nordisk litteratur om skinnbaggar

Sandhall, Å. & Ossiannilsson, F. 1985. *Skinnbaggar, bladlöss och andra småinsekter.* 94 sid. Interpublishing, Stockholm. Pris ca 120 SKr.

Detta är den sista i den långa rad av naturguider som behandlar insekter och spindeldjur, och där Åke Sandhalls utmärkta bilder förenats med en oftast lika utmärkt text av olika specialister. I föreliggande volym behandlas mycket kortfattat olika småordningar: hoppstjärtar, trevfotingar, larvborstsvansar, fjällborstsvansar, termiter, spinnfotingar, stövsländor, löss, tripsar och loppor. Här svarar Sandhall även för texten.

Huvuddelen av boken ägnas åt skinnbaggar och växtsugare och här är texten av vår välkände specialist på dessa djur prof. Frej Ossiannilsson. Alla viktigare familjer och motsvarande grupper behandlas på ett kortfattat men mycket informativt och trevligt sätt. De olika gruppernas utseende, biologi och ev skadegörelse beskrivs oftast med mycket väl valda exempel. Bildurvalet och bildkvalitén är mycket bra och även om denna bok inte är tänkt som en bestämningsbok kan man med en ringa grad av osäkerhet bestämma sina djur till familj åtminstone beträffande skinnbaggarna. Stritarna är väl något underrepresenterade i detta hänseende, i varje fall bildmässigt.

Boken utgör ett trevligt och bra tillskott till vår magra litteratur om dessa trevliga djur. I och med föreliggande volym har Sandhalls bokserie behandlat samtliga i Europa förekommande insektsordningar. Recensenten delar författarnas förhoppning att boken skall locka till vidare upptäcktsfärder i naturen.

Norske Insekttabeller. Nr. 4. Solem, J. O. *Bestemmelsesnøkkel til norske buksvømmere* (*Corixidae, Hemiptera, Heteroptera*). 20 sid. 1984. Nr. 5. Hågvar, S. *Norske breiteger. Overfam. Pentatomoidea.* 15 sid. 1984. Nr. 8. Gjerde, H. & Hågvar, S. *Vannteger unntatt buksvømmere* (*Corixidae*). 7 sid. 1985. Norsk Entomologisk Forening, Oslo. Pris (för medlemmar) NKr 15:–/st.

Häftena ingår i den serie Norske Insekttabeller som började utges 1982 av Norsk Entomologisk Forening och som hittills utkommit med 12 nummer. Häftena om skinnbaggsgrupperna har enkla, illustrerade nycklar till familjer och alla norska arter. Häftena om buksimmare och bärfisar m fl har också tabeller över landskapsutbredningen i Norge. Häftet om övriga vattenskinnbaggar saknar helt utbredningsuppgifter, vilket är litet synd.

Begränsningen till den norska faunan gör givetvis att flera svenska arter inte finns med. Detta bör dock inte hindra att den som vill börja studera skinnbaggar kan ha god hjälp av dessa prisbilliga häften. Särskilt användbart är därvid häftet om buksimmare.

Jansson, A. 1986. *The Corixidae (Heteroptera) of Europe and some adjacent regions.* Acta Entomologica Fennica Vol. 47. 94 sid. Helsinki. Pris FIM 110:-.

Detta är ett synnerligen värdefullt arbete. Det är resultatet av många års arbete av den välkände corixid-specialisten Antti Jansson i Helsingfors. Det är också synnerligen användbart. Inledningsvis behandlas kort men innehållsrikt buksimmarnas biologi (med en bra, separat litteraturförteckning), insamling och preparering. Därefter följer bestämningsnycklar till underfamiljer, släkten och arter. Dessa är illustrerade med utmärkta detaljbilder av bl a hanarnas pala, strigil och genitalorgan. Det är att notera att inte ens författaren lyckats finna säkra bestämningskaraktärer för honorna inom vissa artgrupper även för allmänna arter inom släktet *Callicorixa,* mellan *Sigara striata/ dorsalis,* S. *fossarum/scotti* m fl. I sådana fall har honorna utelämnats i bestämningsnycklarna. Men mer eller mindre användbara kännemärken diskuteras vid behandlingen av de olika arterna.

För varje art anges synonymer, ges en kort beskrivning oftast med svartvita foton av djuret samt anges artens utbredning. Dessutom finns prickkartor över den europeiska utbredningen (och ibland längre österut) där fyllda resp ofyllda cirklar anger om författaren sett material från lokalen eller ej. Ett utomordentligt arbete ligger bakom dessa kartor, vars information bygger på material från författarens egna insamlingar samt ett stort antal musei- och privatsamlingar. En förteckning över taxonomisk litteratur samt ett register över släkten, undersläkten, arter och underarter med synonymer avslutar arbetet.

Buksimmarna är inte bara intressanta djur för insektsamlaren, de är också synnerligen viktiga ur fiskeribiologisk, limnologisk och naturvårdssynpunkt. För bestämning av dessa djur har man hittills tvingats använda utländsk – inte alltid så tillförlitlig – speciallitteratur spridd i ett stort antal publikationer. Alla ovannämnda intressenter bör därför vara tacksamma mot författaren av detta användbara arbete som livligt rekommenderas.

Carl-Cedric Coulianos

Fjärilarnas framtid i Europa

En internationell kongress med temat "Future of Butterflies in Europe: Strategies for Survival" kommer att anordnas i Wageningen i Holland 12–15 april 1989. Kongressens målsättning är att upprätta ett arbetsprogram för fjärilarnas bevarande i Europa. Planerade teman är: fjärilarnas status i Europa, kartering, populationsdynamik, isolering, skötsel och konservering m m. Mer information kan fås från:

Congress Building, International Agricultural Centre, P.O. Box 88, 6700 AB Wageningen, The Netherlands.